

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİ ÇEŞİTLİLİĞİNİN

KORUNMASINDA BUNLARIN ÜRETİMİNDE VE

PAZARLANMASINDA KARŞILAŞILAN SORUNLAR İLE

ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ

AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI

KOMİSYONU

HATAY,KİLİS,GAZİANTEP TOLANTI TUTANAKLARI

—●—

26 Ekim 2019 Cumartesi

—●—

KONU

- Hatay Altınöz Zeytin Festivali
- Kilis Bayrakdar Meyan Kökü Fabrikası
- Gaziantep Valiliği İstişare Toplantısı

26 Ekim 2019 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.30

BAŞKAN: İbrahim AYDIN (Antalya)

BAŞKAN VEKİLİ: Recep ŞEKER (Karaman)

SÖZCÜ: Refik ÖZEN (Bursa)

KÂTİP: Zemzem Gülender AÇANAL (Şanlıurfa)
(Hatay-Altınözü Zeytin Festivali)

BAŞKAN – Çok kıymetli Başbakanım, değerli hanımefendiler, çok kıymetli valim, değerli eşleri, çok kıymetli aynı çatı altında görev yapmaktan şeref duyduğum milletvekili arkadaşlarım, çok değerli Altınözü ve Hatay’ımıza hizmet vermiş ve vermeye devam eden belediye başkanlarımız ve bürokratlarımız ve çok değerli Altınözülüler; öncelikle Komisyonum ve şahsım adına hepinizi sevgi, saygı ve hürmetle selamlıyorum. (Alkışlar)

Bu komisyon, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Araştırma Komisyonu, Mecliste 5 partimizin beraber teklif vermeleriyle kurulan bir araştırma komisyonu. Çalışmalarımıza başladık ve “arazi çalışması” dediğimiz ilçe ve il ziyaretlerimizin içerisinde Hatay’ın olmasına büyük katkısı olan başta Sayın Bakanımız Hüseyin Yayman ve vekil arkadaşlarım dediler ki: “Siz, eğer bu araştırma komisyonu olarak Hatay’a gelmezseniz, bu komisyon çalışmasını tam yapmış olmaz.” Doğru da söylemişler. “Burada, Altınözü’nde bu barışı ve sağlığı temsil eden zeytin festivaline gelmezsek biz de görevimizi yapmamış sayarız.” dedik ve Komisyonumuz olarak bugün buraya katıldık. (Alkışlar)

Tabii ki, Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanımızın burada olduğunu ve bu programa katılacağını duyunca koşa koşa geldik. Bakın, orada görüyorsunuz, ay yıldızlı bayraklarımız ne güzel yakışmış. Kardeş ülkemiz, kardeş devletimiz ve bu güzel insanın ve yanındaki heyetin, milletvekillerinin geleceğini duyunca koşa koşa buraya geldik.

Evet, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Araştırma Komisyonu kuruldu, çalışmalarına devam ediyor. Ülkemiz çok zengin bir bölge. 12 binin üzerinde bitki çeşitliliği olan, 3.600 endemik türü olan bir coğrafya da yaşıyoruz. Özellikle de Hatay ilimiz 2 binin üzerinde bitki çeşitliliği olan, 300’ün üzerinde yalnızca Hatay’da yetişen bitkiler var.

Hatay’ımızda güzel işler yapılmış, güzel bir Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Müzesi de var. Özellikle, yine zeytinyağı üzerine ve defne üzerine güzel çalışmalar var. Bu çalışmaların önündeki darboğazları aşmak için, daha iyiye gitmek için ve bu zenginliğin ülkemize katma değer sağlaması için çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Evet, dünyadaki tıbbi ve aromatik bitkilerin ekonomik hacmi 115 milyar doların üzerinde ama bizim ülkemizin bundan aldığı pay, milyon dolarlar seviyesinde. Onun için, biz, Allah izin verirse, 2023 yılında 5 milyar dolar hedef koymuşuz, mutlaka buna ulaşacağız. Dünyada bitkisel ilaçlar ve gıdalar üzerine doğru bir akım ve rüzgâr var. 2050 yılında, bunun 500 milyar doların üzerine çıkacağı görülüyor. Bizim ülkemiz de inşallah bundan en büyük payını alacaktır.

Burada olmaktan çok mutluyum. Biraz önce milletvekili arkadaşlarımız konuştular. Hatay -ilk geldiğimiz andan bu yana- medeniyetler şehri olduğunu gösteren bir yer. Siyasetler arasındaki kardeşlik, toplumdaki insanların yüzünün gülmesi bize çok büyük bir moral verdi. Tabii ki komşularımızla olan sıkıntılardan dolayı buralar zor zamanlar geçirmiş ama Allah’ın izniyle en kısa sürede, bu barışı

harekâtımızın bittiği anda –öncelikle Zeytin Dalı Barış Harekâtı, arkasından yine şu anda devam eden Barış Pınarı Harekâtı olduktan sonra- hem sahada hem masada, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan sayesinde bunlar olacak ve ülkemiz huzura kavuşacak.

Ben, bu duygu ve düşüncelerle hepinize, bu festivali yapanlara -başta Kaymakamımız, Belediye Başkanımız, güzel hizmetler vermişler- tüm katılan firmalara ve zeytine destek veren çiftçimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygı ve hürmetle şahsım ve Komisyonum adına selamlıyorum. (Alkışlar)

Kapanma Saati: 11.40

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: İbrahim AYDIN (Antalya)

BAŞKAN VEKİLİ: Recep ŞEKER (Karaman)

SÖZCÜ: Refik ÖZEN (Bursa)

KÂTİP: Zemzem Gülender AÇANAL (Şanlıurfa)

(Kilis Bayrakdar Meyan Kökü Fabrikası)

BAŞKAN – Evet, buyurun.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Otuz beş yıldır buradayım. Türkiye’imiz ekonomik bir start gibi başladı. Gerçek bir ciddiyet var Türkiye’imizde kalkınmayla ilgili. Bazı bürokratik problemler var veya yasalar. Her gün, her yirmi dört saatte bir –ben dikkate aldığımda- değişiklik oluyor. Yani sivil toplum tarafında, bilmem falan filan birlik, beraberlik... Netice olarak çok şükür, bugün sizi gördüğümüz için, Türkiye’imiz iyi bir dereceye geldi, mesafe kat etti.

Kusura bakmayın, Türkçe ben tam bilmiyorum ama maksat, amaç...

BAŞKAN – Yok, çok güzel anlıyoruz. Biz anlıyoruz, rahat anlıyoruz.

Buyurun.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Aynı zamanda, yalnız bu işlerde iki taraf var: Bir taraf iyi niyetle tabii yetiştirdiğimiz insanlarımız, ülkemiz. Bir nokta için eksik var yani öğretim veriyorsunuz öğrencilere, çocuklara yalnız eğitim yeterli değil. Neden? O zaman da yanlış kullanılıyor yasalar veya istismar ediyorlar, o zaman da hayalî ihracat, hayalî yatırım filan. Sebep? İnsan demek, bu gibi bir iş hazır değil yani son teknolojiyi veriyorsunuz ama o hazır değil. Şu anda bugün benim gördüğüm Türkiye’imizde maşallah, insanlarımız biraz daha bilinçli bilgi alıyor, biraz kendi de değer veriyor. Ben vatandaşım, vatanımı seviyorum, bir şey yapacağım, kendi hakkım mahfuz. Gerçekten bu noktalar çok önemli. Yani sizin mesleğiniz, çocuklarınız... Görüyorsunuz, geleceğe ne gibi bir yatırım yaptınız ise adamakıllı gelecek nesiller, insanlar bir fayda alıyor, boşa geçirmiyor.

Şu anda biz geliyoruz sektörlerle ilgili, bazı sektörler için fazla ışık vermediler geçmişte. Şu anda yavaş yavaş devlet dikkat ediyor, bu strateji ürünler, strateji bilmem sanayiciler, katma değeri yüksek gibi duruyor. Yalnız Türkiye’imizde işte bir derdimiz var, ama kimsenin elinde değil, enerji pahalı. Neden? Enerjiyi bizde yok ama alternatif işi mümkün; güneş enerjisinden faydalanılmakta, rüzgâr enerjisi falan filan. Bu gibi noktalar, teknoloji bir imkân. Türkiye’imiz, devletimiz yardım ediyor yatırımcılara. Bence o zaman da demek ki maliyet biraz hafifleme şeklindedir.

Şu anda buna istinaden, sizden Allah razı olsun, anladığım kadarıyla Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Araştırma Komisyonu olarak araştırma yapıyorsunuz. Mevcut durum ne hâlde, nasıl? Bir imkân, bir destek veriyorsunuz. Allah razı olsun, demek ki bu, isabetli bir fikir. Ama tabii, tek elle bir işi yerine getirmek zor. Birlik, beraberlik yaptığımız zaman onunla bence işin daha bir faydası, hayrı var. Mesela, akademi tarafında ihtiyacımız var, sanayici ihtiyacımız var. Sizinle ilgili, yasalar bazen işe zıt. Mevcut yasalar tam yolunda, cazip gelmiyor yatırımcıya.

Şu anda netice olarak, esas, temel mesele, Türkiye’imizde -ben dikkat ettim- maşallah, kabiliyet var, insanlarımızda, zekâ var, himmet var. Ne eksiklik var? Eksik demek, bazen destekle ilgili iş tamamıyla yerine gelmiyor, bu bir. İkincisi, bu insanlar bazen eğitim verilme ihtiyacı hissediyorlar. Hibe şeklinde vereceğiz veya miras gibi, bedelsiz gibi vereceğiz değil. Sen demek, bu demek değil, sorumlu bir kişiyi bu noktaya devlet bizi getirdi, sen demek ki tamamlayacaksınız. Hazır ise, sen haklı; hazır değil ise...

Yalnız, eskiden, bir örnek vereceğim ben, KOSGEB yardımcı oluyor KOBİ'lere. Eskiden sistem, bir grup geliyor yatırımcı tarafından, benimle geldiler. Önce işin araştırmasını yapıyorlar; bu firma, bu sektörde durum nasıl, neye ihtiyaçları var, bir demet rapor hâlinde yazıyorlar. Böyle böyle noktalar, gerçek yani meydana ve tavsiyeler, işini veriyorlar. Şu anda KOSGEB yanlış, destekler var. Yalnız, bu vatandaş veya bu KOBİ için kendileri gidiyor "Böyle böyle ihtiyacımız var." diye. Ya bu olmaz, herkesin kendi fikriyle bu olmaz. Aslında bir komisyon, heyet lazım... Belki bazı noktaları ben bilmiyorum, kendileri açıklama yapıyorlar tamamlamak için. Yani demek ki hepimizin işi şu anda ilk etapta Türkiye'miz, ülkemiz burada daha parlak, gelecek daha iyi olsun istiyoruz. Mevcut imkânlar için nasıl doğru yolu kullanacağız? Tabii, hatalar yok mu, var. Bu hataları düzeltme imkânı yapacağız. Saygıyla, hürmetle...

Ama gerçek bir nokta, tebrik ediyorum ben sizi. Yani Türkiye'miz için vatandaşa demek ki bir değer var, biz insafılı konuşuyoruz. Bilgi istiyor, eskiden "Vallaha, sus, bu derin mevzu, bu devlet sırrı." Ya, ne devlet sırrı, bilgi istiyorum ben. Şu anda internet kanalıyla gidiyor vatandaş her şeyin bilgisini alıyor, muamma bir şey değil. Ama tabii, bir eksik var, eğitim lazım. Eğitimden maksadım yani bu ahlak, dürüstlük. Bizim kültürümüz, Türkiye'miz için tamam, bu kaç senelik iş bilmem. Osmanlı zamanından bugüne kadar bir temel var, bu insanlar, değer, çocuklar için, büyükler için bir saygı veriyorlar.

Tabii, kusura bakmayın, ben biraz geniş konuştum.

BAŞKAN – Yok, sizin sektörle ilgili, meyan köküyle ilgili bilgiler verirseniz çünkü fabrikayla ilgili herhâlde belli bir yerini gezeceğiz şimdi.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Tabii, müsait şu anda.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Muhammet Ağabey, müsaadenle şöyle genel bir şey alalım.

Meyanla ilgili durumunuz, ne şekilde başladınız ve bugün ne durumdasınız?

BAŞKAN – Muhammed Bey ve oğlu Ahmet Bey, Sevgili Hocam; Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Araştırma Komisyonu Meclisimizde 5 partinin teklifte bulunduğu bir Komisyon. Tıbbi ve aromatik bitkilerle ilgili işte, nedir, bu ülkedeki bitkilerin korunması, geliştirilmesi, sanayiye dönüştürülmesi ve çok zengin bir ülkemiz var, bitki çeşitliliği çok fazla ama biz bundan fazla bir gelir sağlayamıyoruz, kırsal kalkınmaya desteğimiz olmuyor gibi bir düşünce vardı. Bu Komisyon onun için oluşturuldu.

Şimdi, bayağı bir mesafe katettik, hocamızı da dinledik, özellikle Mecliste 11 oturum yaptık. Bu 11 oturumda 68 üniversite hocasını, sizin gibi iş adamlarını Meclis çatısı altında dinledik. Şimdi de "arazi çalışması" dediğimiz işi yerinde görelim diye ziyaretlerde bulunuyoruz. Daha önce Doğu Karadeniz'i gezdik, Ege, Marmara, İç Anadolu ve şimdi iki gündür de Hatay'dayız. Hatay'a gittik, hatta oradan yine Altınözü ilçesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı da oradaydı, onu gördük. Şimdi de biraz daha gecikmeli olarak buraya geldik.

Hocam anlatırken özellikle meyan köküyle ilgili burada bir fabrikanın olduğunu söyledi bize ve gelirken de şunu da öğrendik: Siz işte, bahsettiniz, 1985'ten beri, rahmetli Özal zamanında ülkemize gelip yatırım yapmışsınız, teşekkür ediyoruz. Bizim ayırımız gayrimiz yok, siz Suriye vatandaşı olarak gelmişsiniz.

MUHAMMET BAYRAKDAR– Bizde zenginlik kalmadı. Otuz beş sene geçti, zenginlik fazla olmadı, yaşıyoruz.

BAŞKAN – Gelmişsiniz, yaşıyorsunuz, şükürler olsun, buraya gelmiş iş adamlığı yapıyorsunuz, bu tesisi kurmuşsunuz, istihdam sağlamışsınız ülkemize. Bununla ilgili nedir? Yani bu meyan kökünün daha önce Siirt'te bir yerde de fabrikası varmış.

MUHAMMET BAYRAKDAR– Eskiden vardı SİSTAŞ. Ben teçhizatı aldım oradan.

BAŞKAN – Onun için biz bu ürünü buraya... Kilis de hem Akdeniz ikliminin hem karasal iklimin birleştiği yer yani il olarak yeni, genç bir il ve kilometrekaresi de belki az bir ilimiz ama 600'ün üzerinde tıbbi ve aromatik bitki var burada yani 30'un üzerinde endemik bitki var burada. Meyan köküyle de anılabilen bir yer burası. Şimdi, onunla ilgili bu fabrikada ne üretmişiz, ne yapıyoruz ve önümüzdeki günlerde...

MUHAMMED BAYRAKDAR– Efendim, burada bir parantez, kusura bakmayın. Her sektör genel olarak, biz de dâhil, tıbbi ve aromatik bitkiler... Eskiden bizim işimiz Gaziantep bile... Eskiden bir kopya yapıyorlardı, taklit. Sebep? Karıştırma için, destekler için, o zaman da işim yok. Ben o zaman daha bir şirkete verdim alıştırma için, domates konsantre yani Nescafe gibi. Açıkçası tecrübemizi konuşuyorum, ne olduğunu. Hocalar, böyle mühendislik fakültesi, gittim, oturduk, konuştuk, tabii mekanizma belli. Dediler ki: “Sizinle 10 bin dolar için alıyoruz, karşılığında makbuz vereceğiz.” İyi. “Ayrıyeten, daha başka 10 bin dolar istiyoruz, makbuz yok.” Ben “Neden?” dedim. Dedi ki: “1'inci makbuzu biz resmiyet şeklinde yazdıysak yüzde 70 vergi ödeyeceğiz yani 10 bin dolar...” Bu hikâye 2000-2003 gibi filan. O zaman dediler ki: “Biz sana 7 bin dolar bundan vergi ödeyeceğiz.” Yani demek ki sen yatma, kıymetli iş yapma. Zihniyet öyleydi eskiden. Öbür 10 bin doları zaten onların kendi külfeti. Sonra kademe kademe TÜBİTAK kanalıyla veya bazen araştırma geliştirme, destekler yükseliyor. Bugüne kadar şu anda destekler yüzde 80 kadarıyla araştırma geliştirmeye müsait. Yani demek ki bürokrat, eksik olmayınız, orada zihniyet biraz yavaş yavaş vatansever şekline geliyor. O destek demek, katma değeri yüksek olan hizmetler, bu şekilde destekler geliyor.

Şu anda meyan köküyle ilgili bizde ne mevcut ve ne gelecek?

BAŞKAN – Meyan köküyle ilgili açıklama yaparsanız...

MUHAMMED BAYRAKDAR– Mevcut şu anda piyasalar, şartlar, kurullar, talebe göre iç veya dış, bu klasik ürünler için naturel maya, öğütülmüş, konsantre maya benzeri “glisirizin” yani meyan özü işinde çıkıyor. Bunların hepsi katma değer... Bu işin zayıf, neden? Uluslararası bu işin benzeri ürünlerini yapıyorlar. Çin tarafında daha ucuz, İran tarafında ucuz, Irak tarafında bazı fabrikalar ucuz. Türkiye’imizde pahalı, maliyet pahalı; istihdam, masraf, maliyet var, enerji vesaire. Ne yapacağız? Genel üreticiler... Demek ki biz farklı ürünler çıkaracağız, benzersiz ürünler çıkaracağız. Aynı sektör, aynı meslek... Ben araştırma yaptım ürünlerle ilgili...

BAŞKAN – Ne var mesela?

MUHAMMED BAYRAKDAR– “Glabridin” meyan kökünün içinden çıkıyor binde 3. Bu “glabridin”i şu anda krem olarak kozmetikte kullanıyorlar bayanlar, beyazlaştırma işi için.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Tamamen yurt dışından geliyor.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Bu bir, ikinci mesele, bu “glisirizin”i ortaya çıkaracağız.

BAŞKAN – Bu meyan kökünden olan ürünler...

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU – Efendim, meyan kökünden katma değeri yüksek ürünler çıkıyor. Yani değerli bir ürün.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Gramı 2 dolar.

BAŞKAN – Onu yapalım diyorsun yani.

MUHAMMED BAYRAKDAR – O çok geç.

BAŞKAN – Biz işte onun peşindeyiz yani buradaki bütün ürünleri...

MUHAMMED BAYRAKDAR– Rekabet meselesi Őu anda bize műsait değilse demek ki biz baŐka bir Őey yapacağız. Her iŐ için bir fikir baŐlıyor, araŐtırma yapacağız ve aynı zamanda netice kazanacağız, hedefimiz belli ama tabii, tek elle olmaz, birlik beraberlikle, destekler Őeklinde. Hedefimiz doğru, iŐimiz doğru.

İkinci olarak “glisirizin”i ortaya çıkaracağız.

Üçüncü olarak, dűnyada bugűn meyan sirkesi yok, elma sirkesi falan yaptılar. Biz Őu anda meyan sirkesi yapmayı dűŐűnűyoruz. Bu, tıbbi amaçlı. Ulusal hastalar... Meyan sirkesi yasak deęil. Neden?

Mesela meyan kűkűnűn içinde bir renk var, doęal, meyan rengi. Bazen mecbur çıkaracaęız. Bu ocuklarla ilgili. Elbise, fanila, fular filan; bu alerji vermiyor, yani bebeklere zarar vermiyor. Bu gibi maddeleri biz çıkarttık zamanında. Artı, baŐka bitkiler, piyasalar için ne var? Benzerleri için araŐtırma yapacaęız, farklı űrűnler çıkaracaęız. Mevcut piyasaya biz karıŐmayacaęız. Rekabet çok, imkűnımız, maliyetimiz çok, o zaman da katma deęer...

AHMET BAYRAKDAR- Yani sıfır atık olmuş oluyor yani meyanı tamamen deęerlendirmiŐ oluyoruz. “Glabridin”i, “glisirizin”i kalan meyan da artık işe yaramaz, sirke olarak kullanacağız, sıfır atık.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Hatta kűspe bile yapacaęız plaka Őeklinde.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROğLU - Yangına dayanıklı malzeme yani bir meyandan yaklaşık 5-6; sıfır atık.

BAŞKAN - Ama siz buradaki fabrikanızda yalnızca ne yapıyorsunuz?

AHMET BAYRAKDAR- Hazır paketler, űęűtűlműŐ meyan kűkleri, elik meyan, standart Őeyler. Meyan űzű yapıyoruz ama artık o da çok zor, makineleri tasfiye ettik, maliyetlerimiz çok yűksek bizim.

BAŐKAN – Bizim yapmak istedięimiz Őu: Burada olan űrűnleri, űlkemizde yetiŐen űrűnleri ham madde olarak vermek deęil, iŐleyip endűstriyel olarak daha ilerisi, hatta gıda takviyesi, hatta ilaç, kozmetik, oraya doęru evrilelim diyoruz, o hedefe ulaŐalım; yoksa normal toplayıp gűtűrűp birine 2 euroya verip de daha sonra aynı űrűnű 100 euroya geri almamalım diyoruz. Biz onun peŐindeyiz, onun derdindeyiz.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Ben dedim ki: Katma deęeri yűksek űrűnler yapacaęız, bu kadar.

BAŞKAN - Bununla ilgili bir AR-GE'niz var mı?

MUHAMMED BAYRAKDAR– Biz Şu anda bismillah, siftah yaptık. Yalnız bu adam, Nazım Bey çok para istiyor.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROğLU – Ben para istemiyorum.

BAŞKAN - Buradaki olay da Şu: Nazmi Şekeroğlu soy ismine benzeyen bir adam hakikaten, Şeker gibi.

Őimdi Őu var: űniversitelerin bir gűrevi de bu iŐte, yoksa bilim adamlarımız tek űniversitede ders veren hoca deęil; sanayiyle, űretimle beraber çalıŐıp onunla bir űrűn çıkarmaktır. Burada da Nazmi Hoca bizim űzellikle buraya uęramamızı istedi, yoksa bizim normal programımız Hatay, Antep, Urfa ama tabii ki biz de uęramadan geemezdik.

PROF. DR. NAZIM ŐEKEROęLU - Sayın Vekilim, ben űzetle Őűyle bir Őeyden de bahsedeyim műsaadenizle: Őimdi, tabii, ben Mecliste sayın vekillerime konuyu arz ettim, saę olsunlar, ayaklarına saęlık, buraya geldiler, programlarını da deęiŐtirdiler.

Őimdi, geçenlerde Muhammet Aęabeyle konuŐtuęumuzda artık rekabet edemediklerini, yeni űrűnler űretmek zaman alıyor, AR-GE istiyor. Yani tabii ben elimden geldięi kadar birey olarak destek olmaya çalıŐıyorum. Evet, bizim burada űniversitemiz var, yakında Gaziantep űniversitesi var, tabii,

Antep çok büyük bir sanayi şehri olduğu için belki buralara ulaşıyor, ulaşamıyor veya bazen belki bürokratik, kişisel veya üniversitelerin kendi içindeki bazı meselelerden dolayı sanayiyle bir türlü ortaklık olamıyor yani bazen biz bürokratik olayları aşamıyoruz.

Bakın, ben burada Avrupa Birliğinden tıbbi bitkilerle ilgili proje getirdim 262 bin euroluk, ben üniversite içerisinde bürokratik engelleri aşamadığım için bu parayı geri iade etmek zorunda kaldım. 200 bin euro üç ay boyunca Halk Bankası vadesiz hesapta yattı, rektörlükle bazı şeyleri çözemedik ve parayı iade etmek zorunda kaldım. Ben bunu bakanlıklara kadar ilettim ama bireysel olarak çözemedim. Sonuç olarak neye vardık? Dedik ki: Kendi memleketimizde eğer biz bireysel olarak bir şeyler yapabilirsek, insanlara yardımcı olabilirsek... Ki Muhammed Ağabeyle biz burada saatlerce konuşurduk, işte, bahsetti, bir meyan kökünden... Bakın, dünyada örneği olmayan ürünler de var bunun içerisinde yani sıfır atık. Burada hem ilaç sanayisinde hem kozmetik sanayisinde hem gıda sanayisinde üretilebilecek ürünler var.

Tabii, şimdi bu aşamalarda işte TÜBİTAK'ın destekleri var, KOSGEB'in destekleri var vesaire, var da var ama biz mesela Afyon'da Veysel Hocamızın, Sayın Bakanımızın nezaretinde çalıştaylara katıldık ve o dönemde sağ olsun Sayın Bakanımız TÜBİTAK'la görüşerek güzel bir özel bir proje çıkardık. Sadece katma değeri yüksek, ham maddeye dönük ürünlerin üretimi ve yaklaşık bin proje sunuldu, 1 veya 2 tane proje geçti. Bakın, Türkiye'de bin tane proje sunuldu, bunun tamamı katma değeri yüksek ürün üretmek tıbbi bitkilerden ve burada öyle bir tartışma oldu, işte oradaki hocaların büyük çoğunluğu da hakemdi, ben o dönemde hakemlik yapmadım ama ben şunu söyledim: Sayın Bakanım, burada problem şu: Evet, biz burada hocalar olarak, belki burada yüzde 60'ı bu projeleri değerlendirdi ama nasıl değerlendi? Şimdi, bin tane proje sunulacak 1 tane, 2 tane proje geçecek, böyle bir olay yok, burada bir sıkıntı var yani bu projeleri sunanlar da öğretim üyeleri ve Sanayi Bakanlığı, değerlendirenler de öğretim üyeleri ve Sanayi Bakanlığı ve ilgili bakanlıklardan kişiler. O zaman biz burada sonuca gidebilecek...

İşte, burada mesela şimdi Muhammed Ağabey diyor ki: "Ben bunları üreteceğim ama benim AR-GE'ye ihtiyacım var." Şimdi, AR-GE ihtiyacı için bir yere gittiğinde, ben de hocayım yani akademisyenim, bizim bir sürü uğraştığımız farklı konular da var açıkçası, yani kendi önceliklerimiz de var, şimdi, ben Muhammed Ağabeye ne kadar destek olabileceğim? Veya ben destek olabileceğim benzer bir durumu ben anlatayım: Antepli bir firma bir üniversiteye -isim vermek istemiyorum- gidiyor, diyor ki: Ben şu konuda bir ürün istiyorum ve o üniversitedeki kişilerin kafasına yatıyor, o ürünü üretiyorlar ama bir protokol falan yok arada...

BAŞKAN - Hocam, biz raporumuza bunu da mutlaka yazacağız yani katma değeri yüksek olan ürünlere destek verilmesiyle ilgili, hem yetiştirmesine hem ondan çıkacak olan ürünlere... O, mutlaka raporumuzda olacak yani bunu biz zikredeceğiz.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Bunu sanayinin pompalaması gerekiyor, ben ondan bahsedeceğim, o ürünler üretiliyor ve o firmaya hiçbir şey denmeden o üniversitedeki kişiler diyor ki: "Biz bu ürünleri ürettik, bakın, hep beraber biz böyle böyle ürünler ürettik." O kişinin gazetelerden haberi oluyor, diyor ki: "Allah Allah, ben gittim, bu ürünü üretir misiniz, üretebilir miyiz; ben bunu kendim alacağım." Ama üniversite kendisi sanki kendi düşünmüş de kendi yapmış...

Yani ben iki yönlü bakıyorum. Bakın, benim ailem esnaf. Ben bu işin köyünden, ticaretinden, sanayisinden, yurt dışından, akademisinden bütün alanlarında, işte, Reyhan Hanım da biliyor, yani biz yıllarca bakanlıklarla da sanayiyle hepsiyle iç içe yaşadık. Yani burada karşılıklı hak ve hukukların korunması kapsamında bu işte bürokrasiyi biraz azaltmamız gerekiyor. Yani mesele burada şu...

MUHAMMED BAYRAKDAR– Burada sizinle veya bizimle herhangi bir icat yaptıysa patent var.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Evet, patent hakları var.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Tabii, patent var. O zaman da siz kim araştırmayı yapıyor? Ben sizinle araştırmayı teklif edeceğim değil mi? Yalnız protokol yazacağım “Dikkat, bu neticeler ve işiniz esnasında gizli noktaları dışarı verirsiniz sizinle bu kadar...” Mesele bu. İnsan tabiatı zayıf, bazı teklifler, kandırmalar filan olabilir ama bir imza yaptığımız zaman söz yerine getirilir. Artı, otomatik bir patent meselesi var, Türkiye’de henüz patentler... Bizim Türkiye’imizde patentleri muhafaza etmek hakkımız.

BAŞKAN - Zaten bu Őeylerle ilgili çoğu hocamız bu işin neticesine varmış, araştırmışlar; sırf onu ticarete çeviremedikleri için ellerinin altında olan bir sũrũ ũrũnler var.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Aynen, çok ũrũn var. Bakın, hocaların fikirleri var, hoca ũretemiyor unkũ hocanın mantığı ũretmek ve satmak konusunda bir Şeyi yok yani hoca ũretilip satamaz, hoca ticaretten anlamaz unkũ.

BAŞKAN - Onu yapanlar var Şu sıralar.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Onu yapanlar var.

BAŞKAN - Var, var; adam ne gũzel yapmış, Ankara’daki Gũlin Hoca ne gũzel yapmış. Kayseri’deki iş adamıyla anlaşmış, orada ũrũnleri yapmış, gilaburu yapmış, ne gũzel işte, hatta markalaştırmışlar, yurt dışına ihracat yapıyorlar. Olay bu ya, işte, ũniversite, iş adamı, olay bu. Hem de insanımızın hizmetine sunulmuş bũbrek taşlarıyla ilgili, olay bu.

AHMET BAYRAKDAR– 1985 yılında babamla ticaret için İskenderun’a geldiler ve sordular, o zamanlarda kiralık bir yer Başpınar’dan aldılar, orada faaliyet gũsterdiler, faaliyetleri gayet gũzel oldu. Daha sonra Nizip’ten bir yer aldı kendisine ve daha sonra Başpınar ikinci bũlgede bir yer satın aldı. 4.500 metrekaare kapalı bir alanı vardı, Siirt fabrikasını satın aldı, İzmir’deki firmayı da satın aldı babam makineler teçhizat olarak, Başpınar’da kurdu, ya bismillah dedi. Bir meydan zũ satışı 5 dolar idi, başladılar, ũretim de yaptılar, Kayseri’de devletin INKUR firmasının ihalelerini aldık, çok gũzel çalıştık; daha sonra Çin firması 2,5 dolara bunu çıkardı ve daha sonra INKUR da iflas etti, orada paramız da gitti devletin olmasına rağmen. Yani bũyle sıkıntılarını yaşaya yaşaya buraya geldik. Yan taraftan zaten grũrsünüz, açık yerler var, orada hep bũyũk makineler vardı, tasfiye etmek zorunda kaldık unkũ artık biz bunu ũretemiyoruz, burada direkt yapmamız mũmkũn değil, maliyetleri çok yũksek. Yani Şu an hl 5 dolar, 4 dolar meydan zũnũn fiyatı, benim maliyetim 80 TL; 100 liraya satmam gerekiyor. Yani elimizde biraz var Şu an, 5-6 ton kadar yaptık, ondan sonra biz makineleri tasfiye etmek zorunda kaldık ve kapattık, Şu an bekliyoruz yani.

BAŞKAN - Muhammed Bey, o yıllardaki ihracatınız ne kadardı veyahut da ũretiminiz ne kadardı?

AHMET BAYRAKDAR- Milyon dolar bazlı bir ihracatımız vardı, Şu an, bu sene 60 bin doları geçmez mesela.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Geçmişle ilgili ben bilgi vereceğim: Eskiden İskenderun tarafından kendilerine bir yer ayarladılar ama onlar sırf ham madde toplama ve presleme Şeklinde ihraç ettiler. O zaman da bu işte 2 firma var, bir tanesi alışıyor İzmir’de, bir tanesi de atıl durumda olan SİSTAŞ, Siirt tarafında. SİSTAŞ isimli tesis 1973 yılında kurulmuş, sonra atıl bir duruma dũřmũř, sonra ALARKO geldi, bu tesisi aldı. Yenileme falan oldu. 1985 yılında ũretime başladılar. ALARKO’da meydanla ilgili eksperlik yok.

BAŞKAN - ALARKO zaten sırf Siirt’te iş yapşın diye, oradaki insanları karşılasın diye...

MUHAMMED BAYRAKDAR– Yani o zaman, askeriye zamanındaydı, bir Cumhurbaşkanı – unuttum adını- çok atıl durumda olan bu firmalar için dedi ki: alışsın.

Neyse, ALARKO başladı, makineler mükemmel, hepsi krom, pırıl pırıl yalnız meslekle ilgili eksperlik yok. Zaten sonra tasfiye hâlinde bütün bu tesisi ben aldım zamanında. Ama bir faaliyet yaptık Başpınar Organize Sanayinde, maalesef bizim başımıza geldi, fuel-oil pahalı; işçilik, istihdam pahalı. Rakiplerimiz, Çin filan 2,5 dolardan satıyorlar, bizim de maliyet o kadar, nasıl çalışacağız? Hatta biz hazırladık, Philip Morris, onlar tütün terbiyesi kullanıyorlar; meyan, konsantre. Senelik 7 bin ton meyan konsantresi kullanıyorlar. Bizim de ben düşündüm, 500 ton yeter yani ayda 50 ton. Her şeyi hazırladım, her gideri ödedim, en az 400-500 bin dolar ödedim, başladık ama durduk, maliyet 3 dolar, satıyorsunuz 2,5 dolara.

BAŞKAN - Sizin bilginiz vardır, dünyada nerede var, Türkmenistan'da mı var bu?

MUHAMMED BAYRAKDAR– Şu anda Türkmenistan var, Afganistan var, Azerbaycan var, İran var, Irak var, Suriye var.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - İç piyasaya ne kadar lazımdı?

MUHAMMED BAYRAKDAR– İç piyasaya şu anda hiçbir şey lazım değil.

Niye?

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - Ham maddeye ihtiyaç yok. Meyan şerbeti, yani bu normal, klasik. Ama iç piyasada başka bir şey daha var: Meyan kökü içinden maddeler çıkarılabilir, o zaman iç piyasaya ihtiyaç var.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Ama şu anda meyan balı yurt dışından geliyor, değil mi? Kullanan yok ki, kullanan yok.

MUHAMMED BAYRAKDAR– Esas projemiz, orada sıfır, başlıyoruz. Gelecek için bu önemli.

BAŞKAN - Konu anlaşılmıştır: Meyan kökü şey değil, burada ekstra ürünler üretmek zorundayız, onun için üniversite AR-GE çalışacak.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

AHMET BAYRAKDAR– Şimdi bunlar dağınık olarak kesilmiş. Bir de meyan ağacının bitkisinin gövdesinde yetişen bir kökümüz. Şimdi, meyan kökümüz bunlar. Bunları toprağın altından çıkarıyoruz. Tabii, bu şekilde kök olduktan sonra biz, bunu isteğe bağlı olarak dilimlenmiş olarak yapıyoruz ya da çekilmiş olarak, meşesi değişik, biraz iri, biraz ince, tozsuz, tozlu ya da tamamen pudra olarak yapıyoruz ama piyasada görülmez, sadece aktarlarda falan görebilirsiniz, şunun gibi.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Bunları Türkiye'de aktarların kullandığı miktar ne kadar?

AHMET BAYRAKDAR - Şöyle söyleyelim: Yılda yaklaşık 20 ton gibi.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Meyan balı taş gibi burada.

AHMET BAYRAKDAR - Meyanın suyunu aldıktan sonra biz bunun vakum sistemiyle suyunu uçuruyoruz, özünü çıkarıyoruz. Şöyle, gördüğünüz gibi, taş gibi. Bunu kırıp ağzınıza atabiliyorsunuz, çok faydalı. Deneyebilirsiniz.

Tabii, iç piyasaya yönelik hazır paketler, bu şekilde çay formunda paketlerimizde. Bazılarının farklı farklı aromalarını yaptık, ada çaylı, tarçınlı, ıhlamurlu, naneli, kekikli..

BAŞKAN - Soğuk mu sıcak mı?

AHMET BAYRAKDAR - Soğuk ya da sıcak içebiliyorsunuz. Bu şekilde sallama olarak da var. Tabii süzen poşet olarak onlar var, bunlar eski sistem, aparatı var, süzgeci var.

BAŞKAN - Yani, nihai ürününüz bu.

AHMET BAYRAKDAR - Evet, nihai ürün bu.

BAŞKAN – Şu aşamadan başlayıp ham maddeye getiriyorsunuz.

AHMET BAYRAKDAR - Kutularda şöyle aparatımız var.

BAŞKAN - Genelde ham madde olarak hangi illerimizden toplatarak aldınız ham maddeyi?

AHMET BAYRAKDAR - Hatay bölgesinden, Iğdır, Fırat, Muş bölgelerinden topluyoruz. Ondan sonra getirip burada işliyoruz.

BAŞKAN - Doğal mı?

AHMET BAYRAKDAR - Tabii, doğaldır. Bu ürünün ekim olayı yok zaten.

BAŞKAN - Tarımsal üretimi yok.

AHMET BAYRAKDAR - Tarımsal üretimi yok, bir çeşit organik ama belgemiz yok çünkü hekim olayı yok, ilaçlı bir yer değil.

Bu çubuk meyan, o gördüğünüz meyanın kabuksuz hâli, kabuğu soyulmuş. Ağzınıza alıyorsunuz, emiyorsunuz, meyan tadı veriyor, ağzın kokusunu gideriyor.

MUHAMMED BAYRAKDAR – Arazi bakir, her şey hazır vaziyette. Bir gün öleceğiz, biz hep düşünüyoruz, bu gibi tıbbi bitkiler entegrasyon şeklinde...

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Üretimden son ürüne kadar aynı vaziyette. Yani bu bölge pilot bir bölge olabilir.

BAŞKAN - Muhammet Bey diyor ki: Bu bölgeyi, şu anda Barış Harekâtı yaptığımız bölgeyi, tarafsız bölgeyi -Suriye'den gelmiş bir iş adamı olarak- oradaki yeri, buradan Türkiye'ye giren Suriyeli misafirlerimizi oraya götürüp, orada bunun tarımını mükemmel bir şekilde yaptırıp, bu ürünlerin fabrikasyonunu yapıp son nihai ürünü getirip, hatta bunun içinde...

MUHAMMED BAYRAKDAR – Ama kıymetli yatırım...

BAŞKAN – Katma değeri yüksek yatırım...

Arkadaşlar, en önemli konulardan birisi bu. Yani biz buraya hem Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Araştırma Komisyonu olarak geldik. Bu meyan kökü değerli bir bitki, yıllarca ihracatını yapmışız fakat Türkmenistan'da ve diğer Türki Cumhuriyetlerde maliyeti daha düşük olduğu için ham madde temininde şu anda sıkıntı çekiyorlar fakat Muhammet Bey ve oğlu Ahmet Bey diyorlar ki: Bu tarafsız bölgeye burada, Türkiye'de olan Suriyeli misafirlerimiz oraya götürülüp o tarafsız bölgede bu meyan kökü tarımı gayet güzel bir şekilde yapılabilir, sanayisi güzel bir şekilde olur ve orada kardeşer...

MUHAMMED BAYRAKDAR – Bütün taraflar faydalanır. Değerlendirme yapacağız, bütün taraflar için faydalı, kimsenin zararı yok, herkes kârlı inşallah.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyoruz.

PROF. DR. NAZIM ŞEKEROĞLU - Sayın Başkanım, bir de zahter -duydunuz mu- kahvaltılık zahter, özellikle tıbbi ve aromatik bitkiler içerisinde. Bu, Kilis'in kahvaltılık zahteri. Hatay'ınki başkadır, Suriye'ninki başkadır, Kilis'inki başkadır yani içeriğindeki bileşim olarak, tabii lezzet de farklıdır. Bunun içerisinde kuruyemiş var, baharat var, bol miktarda kimyon, kekik, kişniş, anason, rezene, sumak, kırmızı biber, menengiç, karpuz çekirdeği, leblebi, buğday. Hem enerji kaynağı hem kısım hastalıklardan korunmak için.

İkinci bir husus, bu sabahleyin kahvaltıda çiğ zeytinyağıyla beraber yeniyor, bu zeytinyağı da bizim Kilis yağlık zeytin çeşidinden üretildi, şu anda bununla ilgili çalışmalar var, iş adamları başladı çünkü "monokültür" denilen bir sistem var artık zeytinyağında, Avrupa'da, özellikle İtalya'da. Bizde bu "monokültür" işlevini Kilis'te yaygınlaştırmaya çalışıyoruz. Bunu da size takdim ediyorum.

MUHAMMED BAYRAKDAR – Bir Şey söyleyeceğim: Şu anda ben size açıklama yaptım. Siz nasıl kanaat aldınız? Aynı yoldan biz gidiyoruz, o zamanda devletten destek bekliyoruz.

BAŞKAN – İnşallah.

Kapanma Saati: 15.00

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.00

BAŞKAN: İbrahim AYDIN (Antalya)

BAŞKAN VEKİLİ: Recep ŞEKER (Karaman)

SÖZCÜ: Refik ÖZEN (Bursa)

KÂTİP: Zemzem Gülender AÇANAL (Şanlıurfa)

(Gaziantep Valiliği İstişare Toplantısı)

MEHMET KARAYILAN – Sayın Valim uygun görürseniz tıbbi aromatik bitkilerle ilgili hem Tarım ve Orman İl Müdürlüğü olarak hem Orman Bölge Müdürlüğümüz hem de Doğa Koruma Millî Parklar Bölge Müdürlüğümüz olarak da sunumlarımızı hazırladık. İnşallah, sizleri yormadan çok kısa kısa bilgilendirmek isteriz.

Burada da sergilediğimiz bazı ürünlerimiz var tıbbi aromatik bitkilerle ilgili. İnşallah, biraz sonra çay ikramımızda da “moringa çayı” ikram edeceğiz. Baklavamız da “stevia”lı baklavamız. Bu ürünlerimizi de size arz etmek istiyoruz.

Saygılar sunuyorum.

Tekrar, hoş geldiniz, şeref verdiniz efendim. (Alkışlar)

Orman Bölge Müdürümüzü sunumlarını yapmak üzere kürsüye davetimi arz ederim efendim.

KAHRAMANMARAŞ ORMAN BÖLGE MÜDÜRÜ MUSTAFA KOÇ – Sayın Valim, Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, değerli hazırım; hepinizi kurumum ve şahsım adına saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Sunumumda Gaziantep ilimizde Orman Bölge Müdürlüğümüz olarak yaptığımız faaliyetleri kısaca size anlatmak istiyorum.

Gaziantep İşletme Müdürlüğümüzde 4 tane şeflik ve 2 tane de ağaçlandırma şefliği olmak üzere toplam 6 şeflikten oluşuyor. Orman varlığımız 2002 yılında 88.973 hektarken –yüzde 13’üne tekabül ediyor genel alanımızın- yapılan ağaçlandırma çalışmalarıyla 119.710 hektara ulaşmıştır Sayın Başkanım. Yüzde 17 civarındadır şu anda. Ağaçlandırma çalışmalarımıza hızlı bir şekilde devam edeceğiz. 30.737 hektar civarında bir ağaçlandırma çalışması yapılmıştır Sayın Başkanım. Yıllar itibarıyla açıklık alanlarımız azaldı, ormanlık alanlarımız artıyor Sayın Başkanım.

Malumunuz, Orman Genel Müdürlüğümüz olarak ve Orman Bakanlığımız olarak “gelir getirici tür” kapsamı adı altında ağaçlandırma çalışmamıza hız vermekteyiz. Bu bağlamda da Gaziantep ilimizde 90 köyümüzde programımız vardı eylem planları çerçevesinde. Bu 90 köyümüze de yıllar itibarıyla bütün ağaç türlerimizde ağaçlandırma çalışmalarını bitirdik ve çalışmalarımız devam ediyor Sayın Başkanım. Bunlar, badem, ceviz, diğer türler... Diğer türlerde kuşburnu, çitlenbik, sumak gibi ve benzeri gelir getirici türlerimiz var; melengiç ağaçlandırmalarımız var, zeytin bu yöreye uygun; dut ağaçlandırmalarımız bulunmakta. 2012 ile 2019 yılları arasında toplam 19,5 milyon civarında ağaç diktik, bunun 5,5 milyon civarı gelir getirici tür Sayın Valim. Özel ağaçlandırma çalışmalarımıza bir örneğimiz, ilimizde toplam 2 milyon 792 bin 35 adet badem fidanı dikilmiş, işte Hasanoğlu’nda gözüktüyor.

Fıstıkçamı ağaçlandırmalarımız bulunmakta. 2012 ile 2019 yılları arasında 816.100 adet fıstıkçamı ağaçlandırması yapılmış. Ceviz ağaçlandırmamızdan bir görüntü Başpınar ve Bademli’den, Yine 2012-2019 yılları arasında 45.950 adet ceviz fidanı dikildi.

Zeytin ağaçlandırması... Bu yöreye uygun yağlı zeytinlerden. Sayın Başkanım, kendimiz de üretiyoruz aynı zamanda zeytin fidanı. Şimdiye kadar 25.050 adet fidan dikildi, bundan sonra da devam edecek.

Kuşburnu da dikiyoruz. Toplam 236.676 adet kuşburnu fidanı diktik.

Alıç ağaçlandırmamız var. 114.376 adet alıç fidanı diktik şu ana kadar.

Sumak ağaçlandırmamız da bulunmakta. 258.058 adet sumak fidanı dikilmiştir. Erenköy'den ve Yukarıçardak'dan gözükten örnekler.

Lavantayı bal ormanlarında da dikiyoruz Sayın Başkanım, bildiğiniz üzere. Şu ana kadar 5.780 adet lavanta fidanı diktik.

Çitlembik ağaçlandırması da yapıyoruz bu yöreye uygun olduğu için. 217.132 adet çitlembik fidanını toprakla buluşturduk, örnekleri görüyorsunuz.

Aynı zamanda dut da dikiyoruz ağaçlandırma sahalarımıza. Burç ve Gözlühöyük'ten örnekler... 42.060 adet diktik, tabii devamı gelecek bunların.

Aynı zamanda, melengiç aşılması da yapıyoruz. Acaroba'da rehabilitasyon projesi kapsamında 100 hektarlık sahada Sayın Başkanım, uygulamasını yaptık. 9.500 melengiç aşılması gerçekleştirdik.

Burç bal ormanı... Bal ormanlarımız da var. Şu anda Gaziantep'te 3 bal ormanımız var. Burada da hem bal ormanının kapsamı hem de gelir getirici türler kapsamında birçok fidanı toprakla buluşturduk Sayın Başkanım; zeytin, kızılçam, badem, sumak, zerdali, akasya gibi bu yöreye uygun türlerle ağaçlandırma sağladık. Burç bal ormanından görüntüler. Aynı zamanda, arı otu gibi, korunga gibi arıların sevdiği tohumları da bal ormanının içine serpererek onları da yetiştirmiş olduk. Burç bal ormanından bir görüntümüz.

Fidanlığımızda 2019 yılında 25 bin adet zeytin üretilmiş olup 2020 yılında da hedefimiz 115 bin adet Sayın Başkanım. Bu yağlı zeytin, Kilis'e, bu yöreye uygun yağlı zeytin fidanı. Biraz zor tutturuluyor, üretimi de biraz zor Sayın Başkanım bunun ama biz ona rağmen fazla miktarda üretim başarıyı artırmaya çalışıyoruz.

Lavanta üretimimiz var kendi fidanlığımızda efendim. Bu sene 1 milyon 250 bin civarında fidan ürettik. Bu fidanlıkta aynı zamanda lavanda da üretiyoruz.

Sumak üretimimiz var fidanlığımızda.

Odun dışı orman ürünleri olarak şu ana kadar envanter çalışması, zeytin, zahter, kekik ve kapari... Bu yörede kapari de yoğun Sayın Başkanım, kapari bitkisi doğal olarak da yetişiyor.

Kapari de biliyorsunuz, son yıllarda özellikle öne çıkan türlerimizden bir tanesi. Toplam 3.591 hektar alanda çalışma yaptık ve servetimiz de şu ana kadar 752 bin kilogram civarında servet tespit ettik bu envanter çalışmaları çerçevesinde. Kapari sahaları Sayın Başkanım...

Yabancı zeytin aşılması da yapıyoruz. Nurdağı ilçesi Başpınar Mahallesi'nde kalan 130 hektar sahada şu anda 5.200 civarında deliceyi aşılıp normal zeytin hâline getirdik. Bunun çalışmaları da devam edecek önümüzdeki yıllarda Başkanım.

Sel kontrolünde de çalışmalarımız var. Buraya da koymamızın sebebi, gelir getirici türleri buralarda da dikiyoruz Başkanım, köylüye faydamız olsun diye. Ceviz dikmişiz, alıç dikmişiz. Bu ağaçlandırma çalışmasında çevre yolundaki bir görüntü, daha önceki ve sonraki görüntümüz.

Özel ağaçlandırma kapsamında 58 tane özel ağaçlandırmamız var, bu sene de 6-7 tane daha olacak. Bunlara da önem veriyoruz. 1.129 hektar sahada özel ağaçlandırma çalışmamız var; ceviz, badem, bu yöreye uygun türlerden, fıstıkçanı...

Baraj havzasında ağaçlandırmamızdan önceki ve sonraki bir görüntümüz; aynı şekilde, Hancağız Barajı ağaçlandırmasından.

Sayın Başkanım, bu da daha önce Gaziantep'te odun kömürüyle çalıştırılan elektrik santrali. 1931 ve 1948 yıllarında hizmet vermiş. 1948'de Orman Genel Müdürlüğümüz bunu satın alıp mazotlu hâle getirmiş Sayın Başkanım, burada meşe kullanılıyormuş odun kömürü olarak, daha sonra mazotlu hâle getirilip ormanların çoğalmasına katkı sağlanmış Genel Müdürlüğümüz olarak.

Arz ederim efendim.

MEHMET KARAYILAN - Sayın Valim, Sayın Başkanım; şimdi Doğa Koruma ve Millî Parklar Bölge Müdürlüğümüz kendi sunumlarını sizlere arz edecekler.

Sayın Müdürüm, buyurun.

DOĞA KORUMA VE MİLLÎ PARKLAR 3. BÖLGE MÜDÜRÜ İSRAFİL ERDOĞAN – Sayın Valim, Sayın Başkanım, kıymetli hazırun; hepinize gazi şehir Antep'e hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkanım, bölgemizde 6 tane ilimiz var. Bu illerimizin, Bölge Müdürlüğümüzün merkezi Şanlıurfa, Kilis, Gaziantep, Adıyaman, Mardin ve Şırnak bizim bölgemizde bulunan illerimizden.

Bölgemizde 2 tane millî parkımız var, 10 tane tabiat parkımız var, 2 tane sulak alanımız ve diğer birimlerimiz var; Genel Müdürlüğümüzün faaliyet gösterdiği birimlerimiz, alanlarımız var.

Gaziantep bizim Genel Müdürlüğümüzün faaliyet gösterdiği alanlarımızın hemen hemen tamamını ihtiva eden en önemli illerimizden bir tanesi. Gaziantep ilimizde 5 tane tabiat parkımız, 2 tane yaban hayatı geliştirme sahamız, 1 tane ulusal öneme sahip sulak alanımız, devlet avlağımız, genel avlağımız ve 1 tane örnek avlağımız var, 2 tane de yaban hayvanı üretim merkezi bulunmaktadır.

Korunan alanlarımızın haritalarını görüyorsunuz. İl alanımızın yüzde 5'i korunan alan olarak tescillenmiş durumda.

Türkiye'nin en güzel ve en bakımlı, en çok ziyaretçi ağırlayan tabiat parklarından birkaç tanesi bizde, Gaziantep'te.

Sayın Başkanım, Dülükbaba Tabiat Parkı, benim için ve Genel Müdürlüğümüz için çok önemli bir yer çünkü kurak bir vaziyetteyken, suyun bulunmadığı bir alanda, yapılan çalışmalarla bu alanda kendini temizleyebilen, biyolojik bir gölet ve sürekli akan bir akarsu, taşıma suyla yapılmış ve gelen ziyaretçilere bu güzellikleri, bu imkânları burada sunuyoruz.

Burç Tabiat Parkı, Türkiye'nin en fazla ziyaretçi alan tabiat parklarından bir tanesi. Yıllık ziyaretçi sayısı 5 milyonu bulan bir yer. Geçen yılki resmî rakamımız 3 milyon 673 bin kişi. Türkiye'nin en büyük, dünyanın 4'üncü büyük hayvanat bahçesi bu tabiat parkımızın içerisinde. Aynı zamanda okullarımız eğitim maksatlı buraya ziyaretler düzenliyorlar ve kamp yapıyorlar. Burada tabiatla iç içe yaşamayı, orada verilen eğitimleri alarak öğreniyorlar.

Alleben Tabiat Parkımız, bu yeni tescil edilen ve faaliyeti, çalışmaları devam eden ve bir kısmı büyükşehir belediyesi tarafından yürütülen, bir kısmı da Şahinbey Belediyesi tarafından yürütülen tabiat parklarımızdan bir tanesi.

Türkiye'nin en önemli sulak alanlarından bir tanesi Karkamış Taşkın Ovası Sulak Alanı. Büyükşehir belediyesiyle yapmış olduğumuz bir protokol çerçevesinde burayla ilgili bir proje yapıldı. Bu proje, uluslararası projeler alanında ödül aldı. Yüksek bir maliyeti var bu projesinin uygulanmasıyla alakalı. Gaziantep Büyükşehir Belediyemiz ve Genel Müdürlüğümüz imkân nispetinde burada yapılacak olan bu projeyi inşallah en kısa zamanda hayata geçirecektir.

Yaban hayatının desteklenmesi maksadıyla bozulmuş olan tabii dengeyi yeniden tesis etmek gayesiyle Genel Müdürlüğümüzün belli yerlerinde yaban hayvanı üretim istasyonlarımız kurulmuş. Bunlardan bir tanesi Erikke’de kurulmuş olan keklük üretim merkezimiz. Her yıl kendisine verilmiş olan kotanın üzerinde üretim yapan bu tesisimiz, işte, arkadaşlarımızın, buradaki şube müdürlüğümüzdeki görevli arkadaşlarımızın gayretleriyle her sene tahsis edilmiş olan kotanın üzerinde üretim yaparak ülkemizin değişik yerlerine, Genel Müdürlüğümüzün tahsis ettiği yerlere gönderiyoruz ve tabiata salıyoruz. Tabiatdaki keklük zenginliğini yeniden eski seviyelerine getirmek için böyle bir çalışma yürütüyoruz.

Biyolojik çeşitlilikle ilgili Türkiye genelinde yapılan çalışmalardan bir tanesi ve ilklerinden biri Gaziantep’te yürütüldü. Gaziantep ikili ilişkileriyle ve şehrine sahip çıkan üniversitesi sayesinde ihale yapmadan, üniversiteyle yapılan protokol çerçevesinde bu biyolojik çeşitlilik çalışmaları arazide yapıldı, gerçekleştirildi. Önce literatür taramaları yapıldı, 473 tür bulundu, arazide yapılan çalışmalarla 1.771 tür bulunmuş oldu. Yapılan bu çalışmalar çerçevesinde 115 familya, 616 cinse ait 2.264 tür ve tür altı damarlı bitki taksonuna ulaşıldı.

Buradaki arazide bulduğumuz endemik ve nesli tehlike altında olan bazı türlerden bitki ve memeli türlerinden, canlı türlerinden örneklerimiz var. Bu çalışmalar sonrasında hocalarımızın tavsiyeleriyle alanda bulunan kritik ve tehlike altındaki türlerin kontrolü için alanda sürekli çalışmalarımız devam ediyor. Bunlar da resimde gördüklerimizdir, Gaziantep için önemli gördüğümüz türlerdir.

Fırat kaplumbağasıyla ilgili çalışmalarımız oldu.

Sayın Valim, arz ederim.

MEHMET KARAYILAN - Sayın Bölge Müdürümüze teşekkür ediyoruz.

Sayın Valim, misafirlerimiz bayağı yoruldular. Ben de hemen hızlı bir şekilde, inşallah beş dakika içerisinde bitirelim.

Sevgiyle yükselen Gaziantep diyoruz. Bu, bizim çok önemli çünkü çalışarak, çalıştığımız zaman birbirimize saygıyı, sevgiyi artırmamız gerekiyor.

Evet, burada dünyada hâlen yaşam süren en yaşlı şehir diyoruz. İstiklal ve bağımsızlığımızın ölümsüz abidesi Gaziantep diyoruz. “Şehr-i Ayıntab-ı Cihan” diyoruz.

İklim özellikleriyle de Akdeniz Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde rakım 843 olarak geçiyor.

Gaziantep’in yükselen değeri tarım. Tarıma dayalı sanayinin başkenti Gaziantep diyoruz.

İhracat rakamlarımız var. Bu rakamlarla çok fazla yormak istemiyorum. Sayın Vekilimiz Nejat Bey’in de çok ciddi destekleriyle ihracat gerçekten her geçen gün çok daha güzel bir konuma doğru gidiyor. Tarımsal ürün ihracatıyla ilgili de çok çok iyi bir durumdayız.

Makarna konusunda Türkiye’de ihracatta 1’inci sıradayız. Antep fıstığı, irmikte yine Türkiye’de 1’inci sıradayız. Burada özellikle öne çıkan makarna, irmik, Antep fıstığı, bitkisel yağ, un ve yemdeki oranlarımızı yazdık. Ve tarımıyla yükselen Gaziantep diyoruz. “Tarımı olmayan ülke, mutfağı olmayan eve benzer.” diyoruz.

Arazi dağılımımıza baktığımızda, meyve alanlarımız çok fazla. Burada da çok Antep fıstığı ve zeytin alanlarımız bunu kapsamaktadır. 32 bine yakın çiftçimiz var efendim. Meyvelik alanlarımız yüzde 59, bunun içerisinde Antep fıstığı ön planda.

Sulanan tarım arazileriyle ilgili de her geçen gün barajlarımızın büyük bir etkisiyle, inşallah, Sayın Valimizin de çok ciddi gayretleriyle, sulanan alanlar her geçen gün artıyor.

Burada özellikle bir örnek vermek istedim sulu tarım arazileriyle ilgili. Buğdayda suluda olduğu zaman elde edilen gayrisafi millî hasıla 194 milyon TL, ancak kuru olduğunda 86 milyon TL. Dolayısıyla arada ciddi bir fark var. Mutlaka sulama yapmamız gerekiyor.

Antep fıstığıyla ilgili rekoltelerimizi burada vermek istedim, zeytin, üzümle ilgili durum... Nar, kirazla ilgili çok iyi durumdayız Antep'te.

Efendim, asıl konumuz olan tıbbi aromatik bitkilerde nanede Türkiye'de 1'inci sıradayız. Türkiye üretiminin yüzde 67'si Gaziantep'te gerçekleşiyor. Bunu özellikle size arz etmek istiyorum.

Kırmızıbiber, kuru sarımsak, taze sarımsak, Türkiye'de 1'inci sıradayız. Buğday, arpa, nohut, mercimek derken çok öne çıkan ürünlerimiz var efendim.

Tıbbi aromatik bitkilerle ilgili de nane, "moringa", "stevia" -belki de "moringa"yı burada ilk kez duymuş olabilirsiniz, onu birazdan size arz edeceğiz inşallah- lavanta, kapari ve diğer çeşitlerimiz mevcut. Daha çok şu anda burada nane, "moringa", "steviya" ve lavanta ön planda. Burada da sizlere onu arz etmek istedik.

Nane üretimiyle ilgili şu anda en çok üretim yapılan Nizip ilçemiz. Nizip Ziraat Odası Başkanımız da burada efendim. Türkiye'nin yüzde 67'sini karşılıyoruz. Nizip ve Karkamış bölgesinde şu anda Büyükşehir Belediyemizle de çok güzel bir proje yaparak daha iyi bir pozisyona getirmeye çaba sarf ediyoruz.

"Moringa" üretimiyle ilgili, Türkiye'de ilk kez "moringa"yı Gaziantep Tarım İl Müdürlüğü ve Gaziantep Valiliği aracılığıyla ülkemize kazandırmış olduk. İnşallah çok daha güzel yerlere getireceğiz. Birazdan da sizlere onları arz ederiz efendim. Çok güzel çalışmalar yaptık.

Çayından sabununa kadar, şampuanına kadar her türlü ürün yelpazesine girdik. Sayın Valimizin de büyük destekleriyle bunun tanıtımını da gerçekleştirdik.

"Stevia" -şeker otu- dediğimizde, şu anda Sayın Cumhurbaşkanımız bunun ismini "Rize şekeri" olarak koydular ve çok ciddi manada, Türkiye'de 2'nci üretim yaptığımız bir yer. Baklavayı da efendim "stevia"dan yaptık. Kalori sıfır ancak şeker tadını birazdan sizlere tattırabiliriz. Bütün ürün yelpazesinde şeker kullanacağımıza bu doğal ürünü çok rahatlıkla kullanabiliriz.

Lavanta üretimiyle ilgili, inşallah, çok yakın zamanda Büyükşehir Belediyemizle birlikte havaalanından gelirken sağlı sollu lavanta tarlaları yapacağız ve "Rumkale lavanta kokuyor." diye hem KADEM'le birlikte hem de Büyükşehir Belediyemizle birlikte güzel bir proje hazırlıyoruz.

Aynı zamanda ilimizde çörekotu, kişniş, kapari, kimyon, sumakla ilgili ekilişler de mevcut. Bu konulara ait bazı sorunlarımız var. Onları yazılı olarak da arz ederim efendim. Çözüm önerilerimiz de var. İnşallah çok daha güzel olacak. Çok güzel projeleri yapıyoruz.

Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin de destekleriyle moringayı inşallah nasip olursa Külliyyede yaklaşık bir 3 dönüm yerde ekilişini gerçekleştireceğiz.

Yapmış olduğumuz değişik projelerimiz var. Bizim amacımız, özeliyle Gaziantep için genel bütçeden bize ayrılan para 20 milyon TL iken, yapmış olduğumuz projelerle 22 milyon TL'lik projeler gerçekleştirdik.

Ben emirlerinizi bekliyorum.

Saygılarımı arz ediyorum efendim.

Sayın milletvekilimiz, AK PARTİ Milletvekilimiz Abdullah Nejat Koçer Bey'i konuşmalarını yapmak üzere kürsüye davetimi arz ederim efendim. (Alkışlar)

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) - Sayın Valim, çok Değerli Komisyon Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli hazırım; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Bugün Gaziantep’imizde ağırladığımız değerli misafirlerimize öncelikle hoş geldiniz demek istiyorum.

Dün programa baktığımda, bu bize yetmez dedim; öğleden sonraki bu program Gaziantep’i yaşatmaya, tanıtmaya, sizleri ağırlamaya yetmez dedim ama siz daha da geç geldiniz, bize de artık bunu kabul etmiyoruz demek düşer. Bir başka seyahatte Gaziantep’te sizleri daha iyi ağırlamayı isteriz.

Gaziantep, tabii, toprakları az ama tarımsal aktivitesi çok bir şehir. Çok önemli sanayi ürünlerimiz var, tarımsal sanayi ürünlerimiz var, tarımsal sanayi ihracatında çok ileri derecede çalışmalarımız var. Önemli bir tarım fuarımız var burada, Türkiye’de ilk 3’e girecek tarım fuarını Gaziantep’te gerçekleştiriyoruz. Bölgedeki diğer illerin tarımsal ürünlerinin işlendiği, pazarlandığı ve ihracatının yapıldığı bir şehir Gaziantep. İhracatta Türkiye’de 6’ncı sırada, istihdamda Türkiye’de 8’inci sırada ve markalaşmada Türkiye’de 7’nci sırada, Türkiye’de en fazla marka tescili yaptıran bir şehir olarak da Gaziantep 1’inci sırada yer alıyor. Avrupa Birliğine Türkiye’den tescil edilmiş 3 üründen ilki olan, 1’incisi olan Antep baklavası coğrafi işaret olarak da Avrupa Birliğinin tescilini almış durumda.

Tabii, konuşulacak çok şey var, sizlerle paylaşacağım çok şeyler var ama süreyi iyi kullanmamız gerekiyor. Bundan sonra Sayın Komisyon Başkanımızın da gideceği başka bir program var, diğer konuşmacılar var.

Ben hepinize hoş geldiniz diyorum. Sizleri burada ağırlamaktan, burada görmekten duyduğum memnuniyeti ifade ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Sağ olun. (Alkışlar)

MEHMET KARAYILAN - Sayın vekilimize konuşmalarından ötürü saygılarımızı arz ediyoruz.

Sayın Komisyon Başkanımız, değerli ağabeyimiz İbrahim Aydın Bey’i de konuşmalarını yapmak üzere kürsüye davetimi arz ederim efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Valim, çok kıymetli dostum ve mesai arkadaşım Gaziantep Milletvekili Nejat Ağabeyim, çok değerli Komisyon üyeleri ve Gaziantep’imize hizmet eden çok değerli bürokrat arkadaşlar, Orman Bölge Müdürümüz, Millî Parklar Bölge Müdürümüz, Tarım İl Müdürümüz ve çok kıymetli hanımefendiler, beyefendiler; öncelikle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Evet, biraz geç kaldık, ondan dolayı özür diliyoruz.

Biz Tıbbi ve Aromatik Bitkileri Araştırma Komisyonu olarak bu hafta sonu çalışmalarımıza Hatay’dan başladık. Hatay, gerçekten medeniyetler şehri ve çok güzel tıbbi ve aromatik bitkilerin olduğu bir yerd. Bugün de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Başbakanı oradaydı. Orada -hatta Zeytinözü, Altınözü böyle karışıyor- Altınözü ilçemizde bir festival vardı. O festivalden dolayı biraz geç kaldık. Gerçekten de çok güzel oldu. Özellikle son günlerdeki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Cumhurbaşkanının açıklamalarından sonra oradaki Başbakanımızın Türkiye Cumhuriyeti devletine destek veren bir konuşmasını izledik. Son günlerde, biliyorsunuz, bu Barış Pınarı Harekâtı’yla ilgili açıklamaları olmuştu. Ona cevaben de oranın Başbakanı güzel bir şey söylemişti “Eğer 1974’te Türkiye Cumhuriyeti devleti Kıbrıs Harekâtı’nı yapmamış olsaydı, size şimdi ‘Bay Mustafa’ derlerdi.” diye bir konuşması olmuştu, bir “tweet”i olmuştu.

Evet, bizim Tıbbi ve Aromatik Bitki Araştırma Komisyonu Meclisimizde 5 partimizin teklifleriyle kurulmuş bir komisyon. Burada Komisyon üyelerimiz var. Biz hemen hemen 11 toplantı yaptık, 68’in üzerinde bilim adamı ve bu konularla ilgili sektör temsilcisini davet ettik, dinledik. Ondandır da il ziyaretlerimiz başladı. Geçen, iki hafta önce Doğu Karadeniz’deydik, oradaki zenginliklerimizi gördük. Bu hafta da Hatay, Kilis, Antep ve Urfa ziyaretlerimiz var.

Tıbbi ve aromatik bitki olarak ülkemiz çok zengin. Yani 12 binin üzerinde bitki çeşitliliğimiz var ve bunun 3.600'ü endemik. Yine, aynı şekilde, Gaziantep'te 2.460 bitki çeşitliliği var ve bunun 240 tanesi endemik, yalnızca burada yetişiyor. Özellikle Tarım İl Müdürümüzün bahsettiği yani bazı ürünlerin öne çıkması bizi sevindiriyor. Bizim hedefimiz, bu illerdeki hangi bitki... "Her ile bir bitki" diyoruz. Mesela işte, Artvin'e gittik, alıç öne çıktı; Rize'ye geldik, dağ kekiği öne çıktı; Trabzon'a geldik, yine aynı şekilde, karayemiş; burada da moringa olabilir...

MEHMET KARAYILAN - Nanemiz var.

BAŞKAN – Evet, nane zaten Nizip ilçemizde Türkiye'deki üretimin hemen hemen yüzde 90'ı falan diye biliyorduk ama burada oranlar düşük gösterildi. Biz bunların hepsinin bilgilerini topladık.

Yani Gaziantep'imiz gerçekten yatırımcı olan, girişimci olan bir yer. Biz eğer bu tıbbi ve aromatik bitkileri nihai ürüne götürürken katma değeri yüksek ürünler üretebilirsek hedefimize ulaşmış olacağız. Yoksa Türkiye'de şu an, tamam, bitki çeşitliliğimiz çok fazla. Dünyada baktığımız zaman bu sektöre 115 milyar dolar bir hacmi var, ekonomik hacmi var; biz daha milyon dolarlar seviyesindeyiz, 600-700 milyon civarında. Bir hedef koyduk, 2023'te 5 milyar dolar olsun diyoruz. Bunun olması için bitkilerimizi yalnız ham madde olarak yurt dışına ihraç etmek değil, ondan nihai ürünler alıp, katma değeri yüksek ürünler alıp yeri gelecek gıda takviyesi olarak, yeri gelecek ilaç olarak çevirebilirsek olacak. Bu da şu anda içinde bulunduğumuz gazi şehrimiz Gaziantep'in girişimci insanlarıyla olacak. Yoksa yine aynı seviyelerde saymaya devam ederiz.

Dünyada bitkisel ilaçlara veya bitkisel gıdalara doğru hızlı bir evrilme var ve 2050 yılında bu rakamın 500 milyar dolar olacağından bahsediliyor, 500 milyar dolar olacak. Eğer biz bu hedeflerimize ulaşabilirsek, buradaki korunması, yetiştirilmesindeki darboğazları aşabilirsek –bu Komisyonun görevi de o- biz buradan yani bu 500 milyar dolardan yüzde 10'una, 50 milyar dolara ulaşabiliriz. Tabii, bu rakamları derken biraz, böyle, şey gibi oluyor. Yıllar önce, yıl 1984, rahmetli Özal Başbakan, Antalya'da bir toplantıda "Turizm gelirlerimiz 2000'li yıllarda 50 milyar dolar olacak." deyince herkes güldü tabii yani mümkün değil, nasıl olacak bu? Yalnızca Antalya'ya bile 15 milyonun üzerinde turist geliyor ve turizm gelirlerimiz hemen hemen o rakamlara ulaştı, direkt, kayıtlı olan.

Evet, ben konuşmamı fazla uzatmayacağım. İşte, Antep'in hem bürokratları hem girişimcileri hem oda başkanları burada, ürünlerimiz de burada, görülüyor. Yani eskiden, biz öğrenciyken Yerli Malı Haftası olurdu. Yerli Malı Haftası'nda böyle masaların üzerine koyardık. Antep'in ürünleri burada. Şimdi, biraz sonra da tadacağız, göreceğiz. Tabii, Gaziantep denince ilk etapta akla hemen Antep baklavası, tabii özellikle onun şeker otundan yapılmış olması önemli. Evet, diğer ürünlerini de göreceğiz.

Evet, bize güzel bir ev sahipliği yaptınız. Özellikle Sayın Valimizle bizim daha önce mesai arkadaşlığımız da var. İzmir Orman Bölge Müdürüyken Gördes Kaymakamıydı Sayın Valimiz. Gerçi gelirken paylaşamadık Sayın Valimizi. Karaman dedi ki: "Bizim orada vali yardımcılığı yaptı, Vali bizim." Sivas, Servet Ağabeyim dedi ki: "Yok, Sivas'tan geldi, bizim Valimiz." Ama tabii, en önemlisi de Nejat Başkanım dedi ki. "Şu anda Antep'e hizmet ediyor, Antep'in." Ne mutlu, böyle bir dostum olduğu için de çok mutlu oldum işin açıkçası, burada bulunmaktan da çok mutluyum.

Yine, Nejat Koçer Ağabeyim -ağabeyim diyorum, dört yıl olacak işte 1 Kasım'da- dört yıldır Plan ve Bütçe Komisyonunda beraber çalışıyoruz, bizim Plan ve Bütçe Komisyonunun en kıdemlisi, şu anda grubumuzun en kıdemlisi. Tabii, Plan ve Bütçe deyince -çoğunuz duymuştur- saat onda on birde girip, gece on ikiyi geçip ikide üçte ayrıldığımız çok olmuştur. Yani beraber çalıştık, sağ olsun, o da bizi burada karşıladı, ona da ayrıyeten teşekkür ediyorum, Allah razı olsun.

Evet, bürokratlarımıza büyük işler düşüyor. Burada çalışan çiftçimize büyük işler düşüyor bu işleri yapmak için yoksa aynı yerde sayarız. Ben en çok şuna üzülüyorum: Bu tıbbi ve aromatik bitkilerin yaygınlaşmasında biz Meclis olarak görevimizi yapıyoruz. Nedir? Mesela, toprağa ulaşım yani bir toprak lazım, onun dışında, tohum lazım. Toprağa ulaşımındaki sıkıntı nedir? Yeri nerede bulacağız? Biz özel düzenleme yaptık, yasa çıktı, hazine arazileri çok cüzi rakamlarla kiraya verilebiliyor. Gittiğim yerlerde ne böyle bir soru geldi ne bir teşekkür geldi. Yani Gazi Meclisimiz, yüce Meclisimiz gerekli kanunları yapıyor ama aşağıya kadar inip duyulmuyor bunlar. Bunları mutlaka duyurmamız lazım. Biz yine önümüzdeki günlerde, bu raporun sonucunda Gaziantep’imiz için ne yapılabilecekse, ne engel varsa onu aşabilmek adına yine kanuni düzenlemeler yapılabilir, kamu kurum ve kuruluşlarına, bakanlıklara, üniversitelere gerekli talimatlar, direktifler yahut da uyarılar yapılabilir; bunları yapacağız. İnşallah, raporumuza da Gaziantep en iyi şekilde geçecek ve buradan da en büyük payı alacak olan illerimizden birisi.

Ben bu duygu ve düşüncelerle buraya katıldığımız için herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum ve biraz önce söylediğim gibi, çok mutlu olduğumu bildiriyorum ve Komisyonum adına da teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

MEHMET KARAYILAN - Sayın Komisyon Başkanımıza konuşmalarından ötürü şükranlarımızı arz ediyoruz.

Sayın Valimiz Davut Gül Bey’i konuşmalarını yapmak üzere kürsüye davetini arz ederim efendim. (Alkışlar)

GAZİANTEP VALİSİ DAVUT GÜL – Sayın Başkanım, sayın vekillerim, kıymetli hanımefendiler, beyefendiler; öncelikle, bu Komisyonun kurulmasında emeği geçen siyasi partilerimize, siyasi partilerimizin genel başkanlarına ben teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum. Çok önemli bir Komisyon ve Türkiye’de ihtiyaç olan bir Komisyon. Komisyonumuza teşekkür ediyorum, başta Başkanımız, Başkan Yardımcımız, üyeler olmak üzere. Bunu literatür üzerinde tarayabilirsiniz, Ankara’da bu çalışmayı yapabilirsiniz, bunu alana gelerek, alanda görerek yaptığımız için teşekkür ediyoruz.

Tabii, Türkiye’nin her tarafı ayrı bir zenginlik ve gördüğümüz nokta şu: Zenginleştikçe insanlar, özellikle doğal ürünlere daha bir talep artıyor. Verdiği paranın hesabını çok yapmadan, kaliteli, doğal, organik ürüne bunu almak istiyor. Bu, ileride, on sene sonra, yirmi sene sonra, otuz sene sonra daha da artacak. Buna şehirler olarak da ülke olarak da hazır olmamız lazım. Hazır olurken de bir, mevcudu muhafaza etmek, bunlardan yaygınlaşabilecekleri yaygınlaştırmak, onun ötesinde de sanayi ürünü olarak, ürün olarak bunu piyasa sürebilmek. İşte, burada Gaziantep’in müteşebbisleri devreye girebilir, girer. Gaziantep’te üretilen ürünlerin dışında, inanıyorum ki Hatay’ın da Kilis’in de Urfa’nın da Maraş’ın da Türkiye’nin diğer yerlerindeki ürünleri de Gaziantep’li müteşebbislerimiz mutlaka değerlendirirler. Bizim Gaziantep’te yaptıklarımız, yapacaklarımız bu anlamda bir karine de teşkil ediyor.

Ben emeği geçen başta Başkanımız, milletvekillerimiz, milletvekillerimize yardımcı olan bürokratlarımız ve bugün bizi yalnız bırakmayan Nejat Koçer Milletvekilimize, mesai arkadaşlarımıza teşekkür ediyor, hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. (Alkışlar)

MEHMET KARAYILAN - Sayın Valimize konuşmalarından ötürü şükranlarımızı arz ediyoruz.

Sayın Valim, uygun görürseniz Türkiye’de ilk kez burada bir kadın kooperatifi kurduk ve kadın kooperatifimizin hem Başkanı hem de yönetiminden Havva Hanım da buradalar. Hem Komisyon Başkanımıza hem de değerli Komisyon üyelerimize birer moringa sepeti hediye etmek istiyorlar.

Saygılarımla arz ediyorum efendim.

MORİNGANTEP GİRİŞİMCİ KADINLAR ÜRETİM VE KALKINMA KOOPERATİFİ BAŞKAN YARDIMCISI HAVVA KUŞ – Organik moringamız. Moringayı biz yetiştiriyoruz. Antibakteriyel özellikle şampuanımız var, sallama çaylarımız var. Stevialı sallama çayımız var. Normal dökme ve yaprak çaylarımız var. Bunun yanında da şöyle sabunumuz var. Moringalı antibakteriyel özellikte olan şampuanımız saçtaki dökülmeleri ve vücuttaki egzama, deri dökülmesi gibi hastalıkları yok ediyor. Sallama çaylarımız insanı zinde tutuyor, birçok hastalığın tedavisi olan bir çay. Yeşil çay tüketiyorsanız mutlaka moringa tüketin diyorlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Tabii, bu Komisyonumuzun bir görevi de bu tıbbi ve aromatik bitkilerle kırsal kalkınmayı sağlamak ve kadınlarımıza da iş ve imkân sağlamak. Hem organik hem de insan sağlığına faydalı şeyler üretmek ve tabii, bu şekilde markalaşması da çok önemli bir şey.

MORİNGANTEP GİRİŞİMCİ KADINLAR ÜRETİM VE KALKINMA KOOPERATİFİ BAŞKANI SEVGİ KÜTÜZ - Az önce siz “Ekstrakt hâline gelir, özellikle eczanede...” diye konuşmuşunuz, biz zaten bunun bilincinde hareket ediyoruz. Şu anda görmüş olduğunuz, moringa yaprak ekstraktı Türkiye’nin en ciddi ilaç firmasına gitmek üzere hazır.

BAŞKAN – İşte, hedefimiz bu.

MORİNGANTEP GİRİŞİMCİ KADINLAR ÜRETİM VE KALKINMA KOOPERATİFİ BAŞKANI SEVGİ KÜTÜZ - Bu da dün elimize ulaştı, moringa yaprak yağı. Hem kozmetikte hem de bebek malzemelerinde kullanılabilecek bir yağ, şu anda bu da marka aşamasında, akredite olmuş firmalarla özellikle biz iş birliği hâlinde çalışıyoruz. Ülkemize güzel bir model olmak istiyoruz. Mecliste de aslında özellikle yoğun çalışan bürokratların moringa kullanmasını tavsiye ediyoruz. Biliyorsunuz, Gaziantep marka şehir ve aslında bu yöntemle Türkiye’de bir model olabileceğimizi iddia ediyoruz. Fırsat vererseniz TBMM’ye gelip bütün vekillerimize bunu anlatabilecek hem yürekte hem güçte hem bilgideyiz. (Alkışlar)

BAŞKAN - Açıkçası, benim güvencem şudur, bu şekilde ürünler çıkarabilmenin yolu... Gaziantep gibi, Konya gibi sanayisi olan illerde... Bu rakamları söylerken içimden şu geçiyor, diyorum ki: Gaziantep, Denizli, Konya, böyle müteşebbis ve girişimci olan iller sanayide olduğu gibi çünkü biz bu sanayi ürünlerini geliştiremezsek, yalnız koruyarak bir yere varamayız. Koruyacağız, tarımsal ürünün tarımını yapacağız, arkasından da buraya geçeceğiz.

Kapanma Saati: 16.45

